

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

11 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Eremciuc Ghenadie, Țurcan Anatolie, Talpă Boris, Parfeni Oxana,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Casir Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui

Ciorici Gheorghe XXX, născut la
XX XX XXX, originar și domiciliat în
r-nul XX, s. XXX.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 22.07.2019 - 05.01.2021;

Instanța de apel: 03.02.2021 - 11.10.2022;

Instanța de recurs: 23.01.2023 - 11.07.2023;

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni din 05 ianuarie 2021, Ciorici Gheorghe XXX a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal la 1(un) an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și în baza art. 320¹ Cod penal la 1(un) an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.84 Cod penal prin concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a fost stabilită lui Ciorici Gheorghe pedeapsa definitivă sub forma de 1(un) an și 6(șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal pedeapsa cu închisoare stabilită lui Ciorici Gheorghe a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune 3(trei) ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că **Ciorici Gheorghe** la data de 24.04.2019, în jurul orei 18 și 00 minute, aflându-se la domiciliul său din satul XX, raionul XX, unde locuiește împreună cu soția sa, Ciorici Vera, acționând cu intenție directă, urmărind scopul provocării vătămarilor corporale unui membru de familie, fără careva motive, i-a aplicat soției sale mai multe lovituri cu pumnii în regiunea capului și a corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.201924D0089 din 24.04.2019, plăgi pe ambele buze, echimoze sub ambii ochi, pe bărbie și pe ambele mâini, leziuni ce condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară, leziuni ce sunt în legătură cauzală directă cu acțiunile lui Ciorici Gheorghe.

Astfel, prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate, Ciorici Gheorghi a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal individualizată prin violență în familie, acțiunea intenționată comisă de un membru l familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin acțiuni violente soldate cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

Tot el, știind cu certitudine că la data de 03.05.2019, de către Judecătoria Ungheni a fost emisă ordonanța de protecție în favoarea victimei violenței în familie, Ciorici Vera, agresată de către acesta, prin care avea obligația de a părăsi temporar locuința comună situată în s.Iurceni, r-ul Nisporeni, de a sta departe de locul aflării victimei, la o distanță ce ar asigura securitatea victimei, excluzând orice contact, inclusiv telefonic, prin corespondență, sau în orice alt mod cu victima, contrar acestor obligații, acționând cu intenție directă, urmărind scopul încălcării ordonanței de protecție sus numite, la data de 12.06.2019, în timpul zilei a mers la domiciliul lor din satul Iurceni, r-nul Nisporeni, unde avea interdicție, fiind depistat de un colaborator de poliție.

Astfel, prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate, Ciorici Gheorghi a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 320¹ Cod penal, individualizată prin neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executarea măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul a declarat apel prin care a solicitat casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatului Ciorici Gheorghi să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră și anume: în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal 1 (unu) an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; în baza art. 320¹ Cod penal 1(unu) an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea art.84 Cod penal prin concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicarea pedepsei definitive sub forma de 1 (unu) an și 6 (șase) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis

Procurorul a menționat că, prima instanță la stabilirea pedepsei urma să-i aplice pedeapsa cu închisoare în limitele sancțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) lit. a) și art. 320¹ Cod penal, fără aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, pedeapsa la caz fiind incorect individualizată.

A fost reținut că, inculpatul nu a considerat necesar de a divulga pe deplin circumstanțele cazului în care s-a produs faptele infracționale, pledând că la momentul săvârșirii infracțiunii se afla în stare de ebrietate alcoolică, iar în cadrul urmăririi penale precum și în cadrul cercetării judecătorești a dat declarații laconice aferent cazurilor, ezitând să descrie circumstanțele săvârșirii faptei, a recunoscut acuzarea adusă cu scopul de ameliora situația procedurală.

Consideră acuzarea că, în cadrul examinării cauzei nu au fost stabilite careva motive de iraționalitatea aplicării inculpatului Ciorici Gheorghi a pedepsei cu executarea reală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2022 a fost respins ca tardiv, apelul procurorului în cadrul Procuraturii Nisporeni, Lesnic Andrei, cu menținerea sentinței primei instanțe.

Instanța de apel, în motivarea deciziei adoptate, a menționat că sentința contestată de procuror a fost pronunțată de către Judecătoria Ungheni la data de 05

ianuarie 2021, acuzatorul de stat a declarat apel la 21 ianuarie 2021, ceea ce constituie depunerea apelului la a 16-a zi-

Suplimentar a fost reținut că, *„zilele din 17 pînă la 20 ianuarie 2022 nu au fost zile libere și au fost lucrătoare, iar ultima zi din termen de atac și care a fost data de 20 ianuarie 2022 nu a fost zi liberă”*.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, prin admiterea unui apel depus peste termen și poziționarea uneia dintre părțile procesului penal pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care inter alia prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care nu-i plaseze în situație dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

Astfel, instanța de apel a menționat că, omiterea termenului de atac a sentinței în prezenta cauza penală, este imputabilă doar acuzatorului de stat, procurorului care a participat la examinarea cauzei penale în fond.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea totală a deciziei Curții de apel Chișinău din 11 octombrie 2022, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, într-un alt complet de judecată.

Recurentul a indicat că sentința Judecătoriei Ungheni privind condamnarea lui Ciorici Gheorghe a fost pronunțată la 05 ianuarie 2021. Prin urmare, în cazul din speță termenul de declararea a apelului a început să curgă din 06 ianuarie 2021, ziua de 20 ianuarie nu urmează a fi luată în calcul.

Invocă faptul că, termenul de declarare a apelului a expirat la sfârșitul zile de 21 ianuarie 2021 și nu la 20 ianuarie 2021 cum se indică în decizia contestată.

Consideră apelul procurorului depus la 21 ianuarie 2021, declarat în termen și nu tardiv cum se menționează în decizia instanței de apel.

Mai mult, procurorul a susținut că, termenul limită pentru declararea apelului a fost 21 ianuarie 2021, procurorul Lesnic Andrei a înregistrat apelul la Judecătoria Ungheni la 21 ianuarie 2021, respectiv apelul a fost depus în termen.

În opinia recurentului, soluția instanței de apel fiind contrară art. 231 alin.(3) Cod de procedură penală or, instanța de apel greșit a apreciat ca tardiv termenul de declarare a apelului nerespectând în deplină măsură prevederile normelor menționate supra, fapt ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și se califică ca eroare de drept care atrage după sine casarea deciziei

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul părții acuzării urmează a fi admis, din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal lărgit atestă că recurentul critică decizia instanței de apel prin prisma temeiurilor pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectul că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării.

Rezultând din materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel a respins apelul procurorului ca fiind depus tardiv, deși acesta a fost depus în termen.

De asemenea, Colegiul penal a constatat că, potrivit materialelor cauzei penale, sentința Judecătoriei Ungheni în privința lui Ciorici Gheorghi în baza art. art. 320¹ ; art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal a fost pronunțată la data de 05 ianuarie 2021 (f.d 137), iar apelul procurorului a fost depus la 21 ianuarie 2021(f.d 199), instanța neoferind o motivare plauzibilă respingerii apelului ca fiind depus tardiv.

În acest sens se atrage atenție asupra faptului că, în conformitate cu prevederile art. 231 alin.(3) Cod de procedură penală, *“la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește”*.

În acest sens, Colegiul penal lărgit atestă că, sentința Judecătoriei Ungheni din 05 ianuarie 2021, în privința lui Ciorici Gheorghi a fost contestată cu apel la 21 ianuarie 2021, acesta fiind ultima zi pentru depunere a apelului.

În opinia Colegiului penal lărgit, instanța de apel eronat a reținut faptul că, ultima zi de declarare a apelului a fost 20 ianuarie 2021, pe când nu a fost luat în calcul faptul că, la calcularea termenelor procedurale nu se ia în calcul ziua în care

începe să curgă termenul nici ziua în care acesta se împlinește. Prin urmare, începutul termenului urma a fi calculat din 6 ianuarie 2021 și sfârșitul 21 ianuarie 2021.

Judecând recursul în limitele acestuia Colegiul penal lărgit constată că în speța discutată și-au găsit confirmare temeiurile invocate de recurent și prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel din 11 octombrie 2021, în privința lui Ciorici Gheorghî în baza art. art. 320¹; art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece instanța de apel eronat a respins apelul procurorului ca fiind depus tardiv.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Casir Alexandru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui Ciorici Gheorghî și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 27 iulie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Parfeni Oxana